

Περίληψη 16^{ου} Κεφαλαίου, στίχοι 6 – 31
(μπορεί να παραλειφθεί από τους ομιλητές)

Κάποια μέρα η Δαλιδά ρώτησε το Σαμφών: «Πες μου, σε παρακαλώ, από πού προέρχεται η μεγάλη δύναμη σου και πως μπορεί κανείς να σε δέσει;» Ο Σαμφών της είπε: «Αν με δέσουν με εφτά καινούργια νωπά νεύρα, που δεν έχουν ακόμη ξεραθεί, τότε θα χάσω τη δύναμη μου και θα γίνω σαν ένας κοινός άνθρωπος».

Τότε οι άρχοντες των Φιλισταίων της έφεραν εφτά καινούργια νωπά νεύρα και μ' αυτά τον έδεσε. Στο μεταξύ αυτή είχε κρύψει ανθρώπους, που περίμεναν έτοιμοι, στο εσωτερικό του σπιτιού. Ξαφνικά του φώναξε: «Σαμφών, οι Φιλισταίοι έρχονται εναντίον σου!» Τότε αυτός έσπασε τα νεύρα, όπως σπάει μια κλωστή κι έτσι δεν αποκαλύφτηκε το μυστικό της δύναμης του (Κριταί 16,6-9).

Τότε η Δαλιδά είπε στο Σαμφών: «Με γέλασες και μου είπες ψέματα. Πες μου, λοιπόν, τώρα, πως μπορεί κανείς να σε δέσει;» Αυτός της απάντησε: «Αν με δέσουν γερά με καινούργια σχοινιά, που δεν τα 'χουν ακόμα χρησιμοποιήσει σε καμιά δουλειά, τότε θα χάσω τη δύναμη μου και θα γίνω σαν ένας κοινός άνθρωπος».

Η Δαλιδά πήρε καινούργια σχοινιά και τον έδεσε μ' αυτά. Και ξαφνικά του φώναξε: «Σαμφών, οι Φιλισταίοι έρχονται εναντίον σου!» Στο μεταξύ είχε κρύψει πάλι ανθρώπους, που περίμεναν έτοιμοι στο εσωτερικό του σπιτιού. Αυτός όμως έσπασε τα σχοινιά από τα μπράτσα του, σα να ήταν κλωστές (Κριταί 16,10-12).

Η Δαλιδά είπε στο Σαμφών: «Ως τώρα με γέλασες και μου είπες ψέματα. Φανέρωσέ μου, λοιπόν, πώς μπορεί κανείς

να σε δέσει». Αυτός της είπε: «Αν πλέξεις τις εφτά πλεξίδες του κεφαλιού μου στο στημόνι του αργαλειού, τότε θα χάσω τη δύναμη μου και θα γίνω σαν ένας κοινός άνθρωπος».

Έτσι, η Δαλιδά κοίμισε τον Σαμψών, πήρε τις εφτά πλεξίδες του κεφαλιού του και τις ύφανε με το στημόνι του αργαλειού, και μετά τις στερέωσε σ' ένα πάσσαλο στον τοίχο. Έπειτα του φώναξε: «Σαμψών, οι Φιλισταίοι έρχονται εναντίον σου!» Αυτός ξύπνησε και τράβηξε με τα μαλλιά του και τον πάσσαλο από τον τοίχο (Κριταί 16,13-14).

Η Δαλιδά του είπε πάλι: «Πώς μπορείς να λες ότι μ' αγαπάς, ενώ η καρδιά σου δεν είναι μαζί μου; Τρεις φορές με γέλασες και δε μου φανέρωσες που βρίσκεται η μεγάλη σου δύναμη». Κι αφού κάθε μέρα τον ταλαιπωρούσε με τα λόγια της και τον τυραννούσε, σε σημείο που λιποθύμησε, στο τέλος της άνοιξε όλη την καρδιά του και της είπε: «Ευράφι δεν πέρασε ποτέ από το κεφάλι μου, γιατί εγώ είμαι Ναζηραίος, δηλαδή αφιερωμένος στο Θεό από την κοιλιά της μάνας μου. Αν ξυρίσω τα μαλλιά μου, τότε θα χάσω τη δύναμη μου και θα γίνω σαν ένας κοινός άνθρωπος».

Η Δαλιδά κατάλαβε ότι της άνοιξε όλη του την καρδιά, κι έστειλε και κάλεσε τους άρχοντες των Φιλισταίων και τους είπε: «Αυτή τη φορά, μπορείτε να 'ρθετε, γιατί μου άνοιξε όλη την καρδιά του». Οι άρχοντες των Φιλισταίων πήγαν στο σπίτι της φέροντας και το ασήμι μαζί τους. Αυτή τον κοίμισε στα γόνατά της και φώναξε έναν άνθρωπο ο οποίος ξύρισε τις εφτά πλεξίδες του Σαμψών. Μετά του φώναξε: «Σαμψών, οι Φιλισταίοι έρχονται εναντίον σου!» Ο

Σαμψών ξύπνησε αλλά το Πνεύμα του Θεού είχε φύγει πλέον απ' αυτόν (Κριταί 16,15-20).

Τότε οι Φιλισταίοι τον συνέλαβαν, του έβγαλαν τα μάτια και τον οδήγησαν στη Γάζα. Εκεί τον έδεσαν με χάλκινες αλυσίδες και τον έβαλαν ν' αλέθει με τον μύλο σιτάρι στη φυλακή. Ωστόσο τα μαλλιά του κεφαλιού του είχαν αρχίσει να μεγαλώνουν από τότε που του τα είχαν ξυρίσει (Κριταί 16,21-22).

Κάποτε οι άρχοντες των Φιλισταίων είχαν συγκεντρωθεί για να προσφέρουν μεγάλη θυσία στο Δαγών, το θεό τους, και να πανηγυρίσουν. Ο λαός των Φιλισταίων δοξολογούσαν το Δαγών, που τον παρέδωσε στα χέρια τους, γιατί ο Σαμψών είχε ερημώσει τη χώρα τους και είχε σκοτώσει πολλούς Φιλισταίους. Και όταν ήρθαν στο κέφι έβγαλαν τον Σαμψών από τη φυλακή και τον έφεραν να τους διασκεδάσει. Τον έβαλαν να σταθεί ανάμεσα στις κολόνες του ναού τους, τον χτυπούσαν και διασκεδάζαν με το θέαμα (Κριταί 16,23-25).

Τότε ο Σαμψών είπε στον νέο που τον οδηγούσε από το χέρι «Άφησέ με ν' αγγίξω τις κολόνες που στηρίζουν το ναό, για να στηριχτώ λίγο πάνω τους». Το κτίριο ήταν κατάμεστο από κόσμο. Εκεί ήταν όλοι οι άρχοντες των Φιλισταίων, και πάνω στη στέγη ήταν κάπου τρεις χιλιάδες άντρες και γυναίκες που διασκεδάζαν με τους εμπαιγμούς και τους εξευτελισμούς του Σαμψών.

Ο Σαμψών μέσα στη θλίψη του κατάλαβε το σφάλμα του, έκλαψε ενώπιον του Κυρίου και είπε: «Κύριε, Θεέ μου, θυμήσου με και τώρα και κάνε με δυνατό μονάχα ετούτη τη φορά, για να εκδικηθώ μια για πάντα τους Φιλισταίους για τα δύο μου μάτια».

Μετά έπιασε τις δύο κεντρικές κολόνες που στήριζαν το ναό κι ακούμπησε πάνω τους, στη μια με το δεξί του χέρι και στην άλλη με το αριστερό, και είπε: «Ας πεθάνω κι εγώ μαζί με τους αλλοφύλους». Έσπρωξε με όλη του τη δύναμη τις κολόνες κι έπεσε ο ναός πάνω στους άρχοντες και σ' όλο τον λαό που ήταν εκεί. Έτσι, αυτοί που ο Σαμφών σκότωσε με το θάνατό του ήταν περισσότεροι από εκείνους που είχε σκοτώσει σ' όλη του τη ζωή (Κριταί 16,26-30).

ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ Ι.Μ.ΛΑΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΥΡΝΑΒΟΥ

20ο ΜΑΘΗΜΑ ΚΡΙΤΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16^ο Στίχοι 6-31

ΣΕΛΙΔΕΣ ΒΟΗΘΗΜΑΤΟΣ ΜΑΣ 239-252

Σε αυτό το τελευταίο τμήμα του 16^{ου} κεφαλαίου, γίνεται αναφορά σε μια σχέση – γνωριμία του Σαμψών με μια τρίτη γυναίκα, η οποία έμελλε να είναι ολέθρια για αυτόν, αφού κατέληξε στον εξευτελισμό του και τον θάνατό του.

Οι Φιλισταίοι, γνωρίζοντας την αδυναμία του Σαμψών στις γυναίκες, πλησίασαν τη Δαλιδά (αυτό ήταν το όνομα της γυναίκας) και της πρότειναν ένα αμύθητο για την εποχή, χρηματικό αντίτιμο, ώστε να μάθει το μυστικό της δύναμης του Ισραηλίτη Κριτή, κάτι το οποίο την έκανε να ξεπεράσει τους όποιους αρχικούς ενδιασμούς της.

Βλέπετε αδελφοί μου, ότι η καρδιά ενός ανθρώπου, όταν αιχμαλωτίζεται από το πάθος της φιλοχρηματίας, μπορεί να τον οδηγήσει σε πολύ μεγάλες αμαρτίες. Όπως στην προκείμενη περίπτωση και η Δαλιδά. Δούλη του χρήματος, ικανή να προδώσει τον οποιοδήποτε, αρκεί να ικανοποιήσει τη φιλοχρηματία της.

Αμέσως λοιπόν εκείνη άρχισε τις προσπάθειες για να εκμαιεύσει το μυστικό από τον ίδιο τον Σαμψών. Εκείνος, επειδή και κατά το παρελθόν είχε προδοθεί από την πρώτη του γυναίκα, δεν είχε αρχικά σκοπό να αποκαλύψει το μυστικό του στη Δαλιδά. Για αυτό το λόγο, όταν αυτό το γύναιο του ζήτησε να αποκαλύψει την προέλευση της δύναμής

του, ο Σαμφών της απάντησε με μια παραπλανητική απάντηση, με σκοπό να δώσει ένα γρήγορο τέλος σε αυτό το ζήτημα. Για να απαλλαγεί από τις ερωτήσεις της, αλλά όχι από αυτήν. Φοβερό! Αιχμαλωτισμένος από τη γυναικεία όψη και νικημένος από το πάθος του, εθελοτυφλεί στον κίνδυνο που απλώνεται μπροστά του, αρκεί να ικανοποιήσει το πάθος του.

Αλλά και εμείς αδελφοί μου, πόσες φορές δεν βλέπουμε το κακό, την αμαρτία, να έρχεται, και αντί να την αποφύγουμε, εκεί, να την απολαύσουμε, αδιαφορώντας για τα πικρά της αποτελέσματα. Κύριε, αμαρτάνων ού παύομαι...

«Εάν με δέσουν με επτά μικρές χορδές, οι οποίες ακόμη δεν έχουν ξεραθεί, θα χάσω τη δύναμή μου», είπε ο Κριτής.

Μετά από μικρό χρονικό διάστημα, οι επτά χλωρές χορδές βρίσκονταν στα χέρια της Δαλιδά, η οποία και έθεσε το σχέδιο σε εφαρμογή. Ενημερώσε τους Φιλισταίους, τους έκρουσε σε διπλανό δωμάτιο, και όταν αποκοιμήθηκε ο Σαμφών, τον έδεσε με αυτές. Ταυτόχρονα, φώναξε δυνατά, υποκρινόμενη: Σαμφών ξύπνα, σου επιτίθενται Φιλισταίοι!

Βέβαια, πώς να κρατηθεί ένας τόσο δυνατός άνθρωπος με επτά χλωρές χορδές. Αμέσως σηκώθηκε και με εξαιρετική ευκολία έκοψε τα δεσμά του. Οι Φιλισταίοι, που εν τω μεταξύ βρίσκονταν στο διπλανό δωμάτιο, αντιλαμβανόμενοι ότι ο Σαμφών ήταν λεύτερος απ' τα δεσμά του, τράπηκαν σε φυγή.

Και ω της υποκρισίας και της πονηρίας! Αυτή η γυνή, η οποία αποφάσισε να παραδώσει το Σαμφών στους Φιλισταίους έναντι αδράς αμοιβής, τώρα αισθάνεται προδομένη. Δηλώνει ευθαρσώς ότι εξαπατήθηκε από τον Κριτή. Και του κάνει παράπονα: «Μου είπες ψέματα! Πες μου την αλήθεια και μην με κοροϊδεύεις».

Πω πω! Ένας άνθρωπος λογικά σκεπτόμενος θα έλεγε: «μα καλά, αυτή εδώ με ρώτησε για το μυστικό μου, με σκοπό να με παραδώσει στους εχθρούς μου. Και εγώ κάθομαι και την ακούω»; Κι όμως. Τόσο πορωμένη είναι η καρδιά του από το πάθος που τον κατακαίει, ώστε δε βλέπει μπροστά του αυτό που όλοι γύρω του θα έβλεπαν.

Σαν ένα παιχνίδι αντιμετώπισε ο Σαμψών την προσπάθεια της Δαλιδά να του αποσπάσει το μυστικό του. Και στη δεύτερη προσπάθειά της να του αποκαλύψει το μυστικό του, εκείνος της απαντά. Αλλά και πάλι δεν της λέει την αλήθεια. Της λέγει αυτή τη φορά ότι χρειάζεται να τον δέσουν με εφτά αχρησιμοποίητα καινούργια σχοινιά. Και έτσι θα έχανε τη δύναμή του.

Και πάλι η Δαλιδά προμηθεύεται όσα είναι απαραίτητα για να πετύχει το σκοπό της, και πάλι καλεί τους Φιλισταίους, και πάλι προσπαθεί να παραδώσει το Σαμψών στους εχθρούς του, αλλά και πάλι αποτυγχάνει το σχέδιο.

Επαναλήφθηκε και τρίτη φορά το ίδιο σκηνικό, η ίδια στιχομυθία. Υποκριτικά παράπονα, ψέμα από το Σαμψών, νέα αποτυχημένη προσπάθεια.

Βλέπετε αδελφοί μου, ήταν πολλά τα λεφτά. Ήταν τέτοιο το χρηματικό ποσό, που τύφλωνε τη Δαλιδά. Και την είχε ωθήσει να πετύχει το σκοπό της με κάθε τρόπο. Για αυτό επέμενε ξανά και ξανά. Χωρίς να απελπίζεται.

Αλλά και το πάθος του Σαμψών για τις γυναίκες ήταν τέτοιο, που τελικά τον κυρίευσε ολοκληρωτικά, και δεν μπόρεσε τελικά να αντισταθεί. Και αυτό το ήξερε ο διάβολος, ο οποίος και κατά το παρελθόν, είχε νικήσει το Σαμψών μέσω των γυναικών. Για αυτό την τέταρτη και τελευταία φορά, χρησιμοποιεί κάτι από τα παλιά...

Την τέταρτη και τελευταία φορά, αυτή η γυναίκα, χρησιμοποίησε όλη της τέχνη, και είπε λόγια που κρυφά ο πειρασμός της σιγοψιθύρισε στα αυτιά...

«Πως λέγεις ότι με αγαπάς, αφού η καρδιά σου δεν είναι μαζί μου»; Κάτι αντίστοιχο είχε πράξει και η πρώτη του γυναίκα. Όταν ο Σαμψών είχε θέσει εκείνο το αίνιγμα στους ομοεθνείς της συζύγου του. «Δεν μ' αγαπάς. Για αυτό δεν μου αποκαλύπτεις την απάντηση».

Βλέπετε αδελφοί μου, ο παμπόνηρος εχθρός, δεν ξεχνά τις αδυναμίες μας, και θα τις χρησιμοποιήσει και κατά το μέλλον, όποτε παραστεί ανάγκη, όσες φορές κι αν χρειαστεί, αρκεί να μας παρασύρει σε αμαρτωλές επιθυμίες και βλαβερές για την ψυχή μας συνέπειες.

Η επιμονή της Δαλιδά, η οποία τον πίεζε αδιάκοπα, αλλά και ο ευαίσθητος χαρακτήρας του Σαμψών, σε συνδιασμό με το ανίκητο πάθος του, τον οδήγησαν τελικά να αποκαλύψει το μυστικό του σε εκείνη.

Μα δεν διέκρινε ο κακόμοιρος τους δόλιους σκοπούς της; Και από όσα είχαν προηγηθεί, δεν κατάλαβε τι επεδίωκε η Δαλιδά; Αντί λοιπόν να πάρει τη γενναία απόφαση και να τη διώξει, προτίμησε να της φανερώσει το μυστικό του. Βλέπετε αδελφοί μου, ότι όταν ο άνθρωπος χρονίσει στην αμαρτία, πλέον ο Θεός, δεν μπορεί να κάνει και πολλά. Παίρνει τη Χάρη Του από τον άνθρωπο και τον εγκαταλείπει. Και ο αήττητος σε κάθε μάχη Κριτής του Ισραήλ, ο Σαμψών, που τόσοι και τόσοι Φιλιισταίοι δεν κατάφεραν να τον νικήσουν, χάνει και χάνεται, από το αμαρτωλό του πάθος και από τα λόγια μιας γυναίκας...

Και της άνοιξε όλη την καρδιά του. Και της φανέρωσε όλα τα μυστικά του. Δυστυχώς...

«Δεν με κούρεψαν ποτέ. Επειδή είμαι αφιερωμένος στο Θεό από την κοιλιά της μητέρας μου. αν μου κόψουν τα μαλλιά, θα χάσω όλη μου τη δύναμη, και θα γίνω όπως όλοι οι άλλοι άνθρωποι»...

Επιτέλους έμαθε η Δαλιδά το μυστικό του. Ήξερε πλέον ότι ο Σαμψών της είχε πει την αλήθεια. Και γρήγορα έβαλε σε εφαρμογή το σχέδιό της: τον αποκοίμησε, του έκοψε τα μαλλιά (με τη βοήθεια ενός άλλου άνδρα) και κάλεσε τους Φιλισταίους. Στην τελευταία της κραυγή: «Σαμψών, Φιλισταίοι ήρθαν να σε πιάσουν», εκείνος σηκώθηκε, αλλά πλέον ήταν αδύναμος. Η Χάρις του Θεού, πού τόσο τον ενίσχυε, τον είχε εγκαταλείψει. Και οι Φιλισταίοι τον έπιασαν, του έβγαλαν τα μάτια (!) και τυφλό τον κατέβασαν στη Γάζα, όπου τον φυλάκισαν.

Ενας ξακουστός ήρωας σαν το Σαμψών, είχε φανερώσει το μυστικό του. Τα γλυκά λόγια της Δαλιδά τον αποχαύνωσαν. Δεν κατάλαβε τι έλεγε και που θα οδηγούσε αυτή του η αποκάλυψη. Αλλά πλέον ήταν αργά...

Αλλά και πόσοι άλλοι, σαν τον Σαμψών, δεν ξελογιάζονται από τα πλάνα λόγια και δόλια φερσίματα τέτοιων γυναικών, σαν τη Δαλιδά. Και πληγόνονται εσωτερικά, και γίνονται ένα κουρέλι ψυχολογικά. Και ταπεινώνονται...

Και όλα αυτά, γιατί τα μάτια του, δεν μπόρεσαν να αντισταθούν στη φιλήδονη ομορφιά μιας γυναικός. Για αυτό ίσως και ο Κύριος επέτρεψε οι Φιλισταίοι να του βγάλουν τα μάτια, ως τις θύρες δια των οποίων εισήλθε η αμαρτία μέσα του.

Και εμείς αδελφοί, να προσέχουμε τα μάτια μας, αλλά και όλες τις άλλες αισθήσεις μας. Θύρες, πόρτες δηλαδή,

ονομάζουν τις αισθήσεις οι Πατέρες της Εκκλησίας, δια των οποίων εισέρχεται η αμαρτωλή επιθυμία εντός μας. Εξάπτουν τη φαντασία μας και μας οδηγούν στο κακό. Για αυτό θέλει να είμαστε πολύ προσεκτικοί, και να μην εμπιστευόμαστε τον εαυτό μας.

Ταπεινώθηκε τελικά ο Σαμφών. Και έκλαψε πικρά για το κατάντημά του. Για τις αμαρτίες του. Εκείνος, που είχε αφιερωθεί από μικρό παιδί στο Θεό, τώρα, εξαιτίας ενός πάθους αμαρτωλού, από Κριτής και αρχηγός του Ισραήλ, να γίνεται δούλος στα χέρια των εχθρών του. «Πως ήσουν και πως κατήντησες ταλαίπωρε Σαμφών! Για τα μάτια μιας αμαρτωλής γυναίκας», πιθανόν θα μονολογούσε. Και θα ζητούσε το έλεος του Θεού.

Και ο Θεός δεν άργησε να απαντήσει. Όταν μέσα στο Σαμφών η μετάνοια δούλεψε σα φάρμακο, επέτρεψε να μακρύνουν τα μαλλιά του και να αποκτήσει ξανά τη δύναμή του. επανήλθε το χάρισμα του Σαμφών, όταν εκείνος μέσα του μετενόησε πραγματικά. Και εμείς αδελφοί μου, όταν μετανοούμε, ας είμαστε σίγουροι ότι ο Θεός θα μας επιστρέψει, όσα προσωρινά μας πήρε, για να Τον αναζητήσουμε ξανά.

Το ότι ο Θεός δέχθηκε το Σαμφών, φαίνεται και από το τέλος του, όταν ο τυφλός Κριτής επικαλείται με πολύ ευλάβεια το όνομα του Κυρίου.

Στην εορτή των Φιλισταίων, το κύριο θέμα ήταν ο τυφλός και αιχμάλωτος εχθρός τους. Κάποια στιγμή, οι Φιλισταίοι ζήτησαν να τους φέρουν μπροστά τους το Σαμφών, για να τον περιγελάσουν και να παίξουν μαζί του.

Όμως οι Φιλισταίοι αποδείχθηκαν περισσότερο ανόητοι από το Σαμφών. Και ενώ είδαν τα μαλλιά του Κριτή να έχουν

μεγαλώσει, δεν υπολόγισαν, δε σκέφτηκαν, δεν πονηρεύτηκαν ότι εκείνος μπορεί και πάλι να είχε αποκτήσει τη δύναμή του. όπως πραγματικά είχε γίνει.

Ο ταπεινωμένος Σαμψών, ζήτησε από το Θεό, σε αυτή τη δύσκολη ώρα, να τον βοηθήσει για μια τελευταία φορά, να εκδικηθεί τους εχθρούς του. Και ο Κύριος άκουσε την ικετευτική προσευχή του δούλου Του, και τον ενίσχυσε.

Σε μια στιγμή, και ενώ ευρισκόταν στο μέσο του ναού του Δαγών, αγκάλιασε τις δύο κεντρικές κολώνες, και αφού είπε «ας πεθάνω μαζί με τους αλλοφύλους», γκρέμισε το οικοδόμημα του ναού, παρασέρνοντας στο θάνατο όλους τους παρευρισκομένους Φιλισταίους. Φυσικά σκοτώθηκε και ο Σαμψών, αλλά κατάφερε με το θάνατό του, να σκοτώσει πολλούς περισσότερους, από όσους είχε σκοτώσει εν ζωή.

Είκοσι χρόνια ο Σαμψών, κυβέρνησε τον Ισραήλ ως Κριτής. Και ναι, μπορεί να έκανε πάμπολλα λάθη και αμαρτίες από τα πάθη του, αλλά ας μην ξεχνάμε τα άφθονα δάκρυα της μετανοίας του, καθώς και το ότι πέθανε με το όνομα του Θεού στα χείλη του.

Θα κλείσουμε την αποψινή μας ομιλία με ένα σχόλιο του παλαιού Εκκλησιαστικού ερμηνευτή Προκοπίου.

Το σώμα του Σαμψών είναι η Εκκλησία του Χριστού και οι τρίχες της κεφαλής του οι Άγιοι, οι οποίοι δίνουν δύναμη σε όλο το σώμα. Όσο οι Άγιοι είναι παρόντες, η Εκκλησία είναι αήττητη. Όταν όμως καταβάλει το σώμα της Εκκλησίας ύπνος, τότε ξυρίζεται και χάνει τη δύναμή του. όσο είναι δε ασθενικό το σώμα, οι εχθροί εμπαίζουν το σώμα της Εκκλησίας. Μέχρις ότου όμως, να ανατείλουν νέοι Άγιοι, και να λάβει και πάλι τη δύναμή της,

Αμήν.